

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VII. Telefon šte. 552 LJUBLJANA, dne 12. januarja 1924. Telefon šte. 552 ŠTEV. 6.

Volitve v dohodninske cenilne komisije.

Dne 20. januarja se vršijo nadomestne volitve v cenilne komisije.

Podpisane zveze so na ponovnih sestankih razmotrile važnost teh volitev in sklenile priporočati krajevnim organizacijam, da se zjedinijo na enotno gospodarsko listo in izbere kot kandidate agilne in energične ljudi, ki ne bodo le zmožni, ampak tudi voljni sodelovati pri prireditvi dohodnine.

Dohodnina postaja ne glede na prenizki davčni minimum, od leta do leta občutnejša. Predvojno lestvico, ki ne vstreza več razvrednotitvi denarja v sedanjih razmerah, poostruje še vojni pribitek, 30% izredni pribitek in invalidski davek.

Zato je nujno potrebno, da se poslužimo v polni meri po zakonu nam zajamčenih pravice in odposljemo v komisijo moške, ki bodo znali varovati naše interese in preprečiti pretirane ocene.

Da pa to dosežemo, je nujno potrebno, da nastopimo enotno, upoštevamo edino gospodarske razmere in postavimo volitev komisije na izključno gospodarsko stališče.

Vse poklicne organizacije pridobitnih krogov naj skrbijo za postavitev enotne gospodarske kandidatne liste in za polnoštevilno udeležbo pri volitvah!

ZA ZVEZO TRGOVSKIH GREMLJEV V LJUBLJANI:

Ivan Jelačin ml. l. r.

Fran Zebal l. r.

ZA JUGOSLOVANSKO OBRTNO ZVEZO:

Ivan Ogrin l. r.

ZA ZVEZO OBRTNIH ZADRUG V LJUBLJANI:

Engelbert Franchetti l. r.

Dopolnilne prenosne takse.

Fizične osebe plačujejo povodom prenosa premoženja v obliki kupnih, izročilnih in drugih pogodb ali po tom dedščine itd. prenosno pristojbino, ki se pobira v odstotkih od vrednosti premoženja in nepremičnin. Premoženje (juridicnih oseb, družb, zavodov, zadrug, ustanov, raznih društev in društev itd.), ki vsled značaja (juridicnih oseb ne menjujejo posestnika, pa je praviloma izključeno od prometa. Take osebe bi torej nikdar ne plačevale prenosne pristojbine, ako bi zakonodajalec ne skrbel za nadomestilo in jih v obliki pristojbinskega namestka ne pritegnil k plačevanju prenosnih taks.

Določila o pristojbinskem namestku, ki so veljala v Sloveniji na podlagi bivših avstr. zakonov, so se z zakonom o taksah in pristojbinah z dne 25. oktobra 1923 bistveno izpremenila. Izpremembe obstoje med drugim v tem, da se po novem zakonu dopolnilna prenosna taksa odmerja za petletne, ne kakor do sedaj desetletne taksne periode, da so mu zavezane le nepremičnine in pritlikline, ne pa tudi premičnine, pravice pa le toliko, kolikor so združene z nepremičninami in ki se smatrajo po državljskih zakonih za nepremične, n. pr. pravica lova, ribji lovi itd. Glavna izprememba pa obstoji v tem, da se odmerja taksa od prometne, ne pa od navadne vrednosti.

Dopolnilna prenosna pristojbina znaša od prometne vrednosti nepremične imovine

1. cerkvenih in posvetnih ustanov, fondov, občin, zadrug, zavodov, družb in društev, ako članom ne pristoji noben delež osnovne imovine na leto 0.4%;

2. delniških družb in drugih pridobitnih družb in društev, katerim pristoji izvesten delež osnovne imovine na leto 0.2%. (Ako se bavijo take družbe z nakupovanjem in prodajanjem nepremičnin, plačujejo 0.4% takso namesto 2%.);

3. čisto industrijskih družb na leto 0.1%.

Prva taksna perijoda za plačilo te takse je le dvoletna in obsega čas od 1. januarja 1923 do 31. decembra 1925.

Napovedi.

Za odmero dopolnilne takse po novih določilih morajo vložiti plačevanju takse zavezane osebe, lastniki, uživalci ali posestniki imovine ali njih zastopniki in pooblaščenici odrejeni z zakonom napovedi pri pristojnih davčnih uradih najkasneje do dne 15. januarja 1924.

Kdor v predpisanem roku ne vložiti napovedi, plača za vso taksno perijodo dvakratni znesek dopolnilne takse. Komur torej ni mogoče v določenem roku zbrati vseh podatkov, ki jih potrebuje za sestavo napovedi, naj pravočasno vložiti pri pristojnem davčnem uradu z razlogi utemeljeno prošnjo za podaljšanje roka.

Napovedi se vlagajo po uradnem obrazcu, ki je naprodaj po ceni 5.50 dinarjev, na deželi pri davčnih uradih, v Ljubljani pa pri finančni drž. blagajni. Opomini za vložitev napovedi se izdajajo šele, ko poteče rok za vložitev napovedi in v tem primeru se uporabljajo tudi določene kazni brez vsakega ozira.

Družbe in zavodi, ki morajo javno polagati račune, prilože prijavi tudi poslednji zaključni račun.

Vsak taksni zavezanec naj priloži napovedi tudi taksni list, s katerim bo obveščen o odmeri. Taksni list se kupi pri istih uradih, kakor napoved za ceno 4.50 Din.

Za sestavo napovedi potrebujejo nekoliko pojasnila le sledeči razpredelki:

- zakonska minimalna vrednost prema porezkim podacima;
- prijavljena prometna vrednost zgrade i zemljišta;
- prijavljena prometna vrednost pripadka (fundus instruktusa).

Ad 1. Zakonska minimalna vrednost do nadaljnje odredbe sicer nima nikakega vpliva na določitev, vendar pa se zahteva njena napoved, da si zakon o taksah in pristojbinah, kolikor je njegova veljavnost razširjena na celo državo, nikjer ne določa, koliko znaša minimalna vrednost nepremičnin na podlagi davčnih podatkov.

Kjer so pa z napomeno 12. k tar. postavki 12. zakona o taksah in pristojbinah razveljavljeni vsi predpisi

poedinih zakonov o odmerjanju in pobiranju pristojbinskega ekvivalenta, more pri vpoštev za preračunanje minimalne davčne vrednosti le § 50. bivšega avstrijskega pristojbinskega zakona, ki določa, da se smatra za davčno vrednost zemljišč 70 krajni zemljiški davek, za davčno vrednost poslopij pa 60 krajni hišno-najemni davek. Pri poslopijih, ki so zavezana hišni razredarini, odpade navedba davčne vrednosti.

Ad 2. Osnova za odmero dopolnilne takse je prometna vrednost dne 1. januarja 1924 in sicer brez odbitkov pasiv. Prometna vrednost se ugotavlja po določilih pripombe 1. k tarifni postavki 12., ki označuje prometno vrednost za ono vrednost, ki jo imajo stvari v trenutku, ko se sklene pogodba, glede dopolnilne takse pa postanejo dne 1. januarja 1924. V splošnem je torej prometna vrednost ona cena, ki bi bila dosegljiva pri oddaji stvari v promet na dan 1. januarja 1924.

Ce pristojno oblastvo dvomi o prometni vrednosti, označeni v napovedi, si mora pribaviti od občinskega oblastva v čigar okolišju so stvari, izjavo o prometni vrednosti stvari in na podstavi te izjave, če se strinja z njo, pobrati takso.

Pri oceni prometne vrednosti je treba vpoštevati vse pravice, ki so združene s to nepremičnino in ki se smatrajo po državljskih zakonih za nepremičnino, kakor n. pr. pravica lova na lastnem zemljišču. Po § 298. občinskega državnega zakonika se smatrajo pravice le takrat za premičnine, ako niso zvezane s posestjo nepremičnine.

Te pravice se morajo v napovedi še posebej označiti.

Ad 3. Kaj je treba smatrati za pritliklino (fundus instructus) nepremičnine, se mora presojati po § 294. obč. drž. zakona, ki določa, da se smatra za pritliklino to, kar je v trajni zvezi s kako stvarjo, za katero se trajno uporablja, n. pr. vzdani kotli, pa tudi vrvi, verige, gasilno orodje itd. Po novih določilih se ne smatrajo za pritlikline živo blago (živina, perutnina itd.) in posevki.

Oprostitev.

Od dopolnilne prenosne takse so oproščene med drugimi nepremičnine, ki so trajno oproščene zemljiškega ali hišnega davka. Samo začasna davčna oprostitve se ne daje pravice do oprostitve. Le nepremičnine, ki so trajno oproščene davka, uživajo tudi oprostitve od plačevanja dopolnilne takse ne glede na to ali jim je stalna oprostitve izrecno priznana zaradi namena, kateremu služijo ali pa po svoji vrsti v obče niso predmet pobiranja davka. To je izredno velikega pomena za industrijo na deželi, kjer lovarne, če niso v najem dane niti nimajo stalnovalnih delov, niso zavezane hišnemu davku. Taka poslopja torej pri odmeri dopolnilne takse ne pridejo v poštev. Vendar se jih pa mora v napovedi brez navedbe prometne vrednosti označiti s podatki, ki se

sicer zahtevajo za ostale nepremičnine.

Začetek in konec taksne dolžnosti.

Obveznost plačevati dopolnilno takso nastane za imovino, za katero se je dosedaj plačeval pristojbinski namestek in za imovino, za katero po prejšnjih predpisih še ni nastopila obveznost plačevati pristojbinski namestek, nastopi z dnem 1. januarja 1924 po novih predpisih. Določila prejšnjih predpisov, po katerih je nastopila taksna dolžnost šele po preteku desetih let izza dne pridobitve pristojbinskemu namestku zavezane imovine, niso več v veljavi.

Za imovino, ki se šele pridobi tekom taksne perijode, se začneja taksna dolžnost s 1. prihodnjim trimesečjem. Obveznost plačevanja prestane z onim trimesečjem, ki nastopi za trimesečjem, v katerem je ta obveznost prestala.

Izpremembe tekom taksne perijode.

Izpremembe, ki vplivajo na višino odmerjene dopolnilne prenosne takse, bodisi da je treba zaradi tega to takso zvišati, bodisi da jo je treba znižati, se morajo prijaviti v 30. dneh od dne, ko nastane izprememba.

Ce se izvrši prijava pravočasno, se vzame ta prijava vpoštev pri odmeri ali popravi izza prihodnjega trimesečja. Drugače se znižba ne vpoštevava za vso perijodo, vpoštevava pa se zvišba in sicer tako, da se pobere kot kazni za ostali del taksne perijode dvakratna dopolnilna taksa.

Plačevanje.

Dopolnilna taksa se plačuje letno v trimesečnih obrokih v naprej, to je vsako leto od dne 1. do vštetelega 31. januarja, od dne 1. do vštetelega 15. aprila, od dne 1. do vštetelega 15. julija in od dne 1. do vštetelega 15. oktobra. Letni zneski, ki ne presegajo 500 Din, se plačujejo v naprej za vse leto najkasneje do dne 31. januarja. Kdor ne plača predpisane takse v določenem roku, plača poleg redne takse in 6% obresti še dvakratni znesek nepoložene takse.

Pritožbe.

Pritožbe proti odmeri dopolnilne takse se vlagajo v roku 15 dni od dneva vročitve taksnega lista ali priobčitve odmere pri davčnih uradih, odloča pa o njih končnojavno generalna direkcija posrednih davkov.

Določila o dopolnilni prenosni taksi vsebujejo:

a) zakon o taksah in pristojbinah z dne 25. oktobra 1923, Uradni list šte. 113 z dne 19. decembra 1923 pod šte. 368 (čl. 1. tar. post. 12., prip. 12.);

b) pravilnik za izvrševanje tega zakona z dne 12. novembra 1923, Uradni list šte. 116 z dne 31. decembra 1923 (čl. 42., šte. 62 do 121);

c) osnovna navodila za prijavljanje, odmerjanje in pobiranje dopolnilne prenosne takse, objavljene pod šte. 5 v Uradnem listu šte. 1 z dne 7. januarja 1924.

Bombažna industrija v l. 1923 in njeni izgledi za l. 1924.

(Poročilo naše ugledne tvrdke »Bombaževa predilnica in tkalnica Ed. Glanzmann & And. Gassner« iz Tržiča.) (Nadaljevanje.)

Na Japonskem je vladala sprva visoka konjunktura, ki se je pa kmalu spremenila v pravcati krah, ker je pri visokih cenah za bombaž kupna moč popolnoma odrekla. V polelju se je japonska zopet pojavila kot konsument tudi amerikan-

skega bombaža, a je potem zbog potresa zopet utrpela udarec. Od 4½ milijonov vreten se je uničilo pol milijona in ravno toliko vreten se je več ali manj poškodovalo.

V Franciji se je po vojni tekstilna industrija ojačila in je bilo poslova-

nje pri čvrstih cenah skozi celo leto povoljno. Značilne so mere proti dumping-u, ki so se uporabljale v glavnem proti državam s slabo valuto, tako kakor v Belgiji in na Španskem, kjer je tekstilna industrija tudi dobro zaključila.

Zalostno sliko nudi nemška tekstilna industrija. Zasedba Poruhra je povzročila rapidno padanje tečaja marke, zbog česar so se uničile vse mezne pogodbe in so se morale skleniti nove. Marka je postala žoga divje špekulacije in s tem so postale tudi vse mere, ki jih je podvzela industrija glede plačil, iluzorne. Tovarne so bile primorane, da se prilagodijo gibanju tečaja dolarja, poleg katerega je zlata marka samo še živočarila. K temu pride še krah pred brezposelnostjo, ki se je prav kmalu tudi uresničil, ravno tako kakor pomanjkanje premoga in do skrajnosti narasli režijski stroški. Naravno, da ni mogoče pri teh razmerah niti misliti na zdrav razvoj, ki se bo mogel začeti komaj pri ustalitvi razmer. Porast vprašanja, ki se je pojavil proti koncu leta, je smatrali samo kot začasen pojav, ki ga je povzročil beg od papirne marke.

Pri državah naslednicah je opaziti, da se prilagoditev gospodarstva na povojne spremenjene gospodarske razmere ni mogla še izvršiti za države, kjer je prej tekstilna stroka dobro uspevala, kakor Čehoslovaška in Avstrija. Obe sta tekom leta pretrpeli stalno krizo in sta bili navezani na eksport, ki se je vršil v glavnem proti jugu in vzhodu, ker je eksport v Nemčijo popolnoma odpadel. Produkcija se je zelo reducirala, kupčije niso dajale dobičkov, delalo se je samo, da se je moglo vzdržati obrotovanje. Osobito je pri čehoslovaškem izvozu cena izgotovljenega blaga komaj presegla ceno bombaža. Vsekakor je bil položaj za tkalce mnogo boljši, nego za prejce. Volnena in lanena industrija se je tudi slabo razvijala in je osobito zadnje zbog visokih cen vedno bolj izpodrinjala bombažna industrija.

Tudi Poljska, prej tako močna v tekstilni stroki, je preživela velike težave in industrijski center Loč dela že dolgo časa varšavski vladi neizmerne skrbi. Spori med delodajalci in delojemalci so na dnevnem redu. Stavke so sploh igrale v tekstilni industriji tekom zadnjega leta veliko vlogo in se more na tri četrtine milijona delavcev računati enomesečno izgubo dela.

Medtem ko je utrpela visoko razvita tekstilna industrija v gorinavednih pokrajinah zbog ločitve svojih prejšnjih glavnih tržišč težek udarec, se nahaja ta industrija v Jugoslaviji v razmeroma boljšem po-

ložaju. Isto velja v povečani meri tudi za Rumunijo in Ogrsko, kjer jo vlade podpirajo še izdatneje, nego pri nas. Vse tri države kažejo skupno prizadevanje, da svojo tekstilno industrijo izpopolnijo, da bi se tako glede tekstilnih predmetov osamosvojile od inozemstva. Naravno, da ni pri mnogovrstnosti te industrije mogoče ustvariti tekom kratkega časa nekaj popolnega, da bi se moglo kriti celokupno raznovrstno potrebo tudi še tako male države. Za to je tudi potreben velik kapital, ki se ga ne bo moglo pri obstoje-

čem pomanjkanju gotovine hitro najti, tako da je — ako nočemo ovirati razvoja industrije — želeli tudi udeležbe inozemskega kapitala. — Vsekakor se lahko postavi za našo tekstilno industrijo, pod pogojem, da bo vodila naša država smotreno in interese industrije bolj upoštevajočo gospodarsko politiko, ugodna prognoza, ker je pričakovati, da bo igrala naša pokrajina z napredujočimi tržišči: Ljubljano, Zagrebom in Beogradom za preskrbo celega Balkana nekoč veliko vlogo.

(Konec prihodnjic.)

Splošne dolžnosti davkoplačevalcev v I. četrletju 1924.

(Opozoritev Trgovske in obrtniške zbornice za Slovenijo v Ljubljani.)

I. VLOŽITEV NAPOVEDI.

a) Za dohodnino. — Rok za vložitev napovedi poteče koncem februarja t. l. Do tega roka mora vsakdo, kdor že plačuje dohodnino, vložiti napoved iz lastnega nagiba, da se ogne zamudnim posledicam § 205. zakona o osebnih davkih. Posebne pogoje za vložitev napovedi dobe te oni, katerim namerava davčno oblastvo za l. 1924. prvič predpisati dohodnino.

b) Za rentnino. — Hkratu z napovedjo za dohodnino je vložiti tudi napoved za rentnino. Za vložitev napovedi za rentnino ne dobi nihče posebnega poziva. Napovedi za rentnino ni treba vlagati davkoplačevalcem, ki že plačujejo rentnino in svojega bivališča tekom leta 1923 niso izpremenili, ako se njihovi rentni zavezani dohodki niso pomnožili.

Tiskovine za te napovedi se dobe pri davčnih oblastvih in davčnih uradih.

Napovedi so po tarini postavki 231. zakona o taksah in pristojbinah zavezane taksi po 5 Din, ki se prilepi na napoved.

Komur je nemogoče vložiti napoved v določenem roku, naj s primerno utemeljitvijo pravočasno prosi za podaljšanje roka.

II. NAZNANILA O IZPLAČANIH SLUŽBENIH PREJEMKIH.

Vsako, kdor izplačuje službene prejemke, stalne ali premenljive v višini, ki utemeljuje za dohodnino davčno dolžnost, je zavezan do konca februarja 1924. naznaniti te prejemke na posebni tiskovini. Za to naznanilo ni plačati nobene takse.

III. RAZGRNITEV PREDPISNIH IZKAZOV IN PRIZIVNI ROKI.

Davčna oblastva imajo nalog, da uredijo razgrnitev predpisnih izkazov na ta način, da se bo vršilo ob naprej določenih rokih in sicer prvih 15 dni vsakega koledarskega četrletja za vse davke, odmerjene v preteklem koledarskem letu. O davkih, ki so jih

pravilno odmerila v IV. četrletju 1923., so v zmyslu gornjega nalog razgrnjeni predpisni izkazi prvih 15 dni meseca januarja 1924, kolikor niso bili davčni zavezanci na razgrnitev izven tega roka posebej opozorjeni.

Prizivni rok se pričinja s 16. dnem po razgrnitvi in traja 15 dni.

IV. JAMSTVO ZA DOHODNINO.

Industrijski obrati, ki so na podlagi jamstva za dohodnino, uveljavljenega s členom 155., št. 4. finanč. zakona za l. 1922/1923 pobrali dohodnino od izpremenljivih službenih prejemkov svojih nameščencev, so dolžni v IV. četrletju 1923 pobrane zneske odpremiti davčnemu uradu do 14. januarja 1924 s posebnim izkazom v dveh izvodih.

V. DAVEK NA POSLOVNI PROMET.

a) Davkoplačevalci, ki so zavezani plačevati davek po knjigi opravljene prometa (razen podjetij, zvezanih javni računodajci, vsi obrati in podjetja, katerih promet je v minulem letu presegel 360.000 Din), so dolžni plačati davek na poslovni promet za IV. četrletje 1922. do 30. januarja 1924. in hkratu predložiti prijavo ali z uporabo stare tiskovine, kjer so še na razpolago, ali po vzorcu, objavljenem v razglasu delegacije ministrstva financ z dne 22. maja 1922. A I 6/3 (Uradni list z dne 3. julija 1922, št. 59).

Zamudniki se še posebej opozore na svojo dolžnost ali s posebnim pozivom ali z javnim razglasom ter z zapretilom uradne ocene ter glob zaradi nerednosti.

Kdor vložil nepravilno prijavo, izgubi pravico pritožbe.

b) Davkoplačevalci, katerih promet ni v minulem letu presegel zakonito določene meje 360.000 Din, niti ni bil manjši od 15.000 Din, so zavezani na splošni poziv in v določenem roku vložiti prijavo o prometu, opravljenem v minulem letu. Roka za vložitev finančno oblastvo še ni objavilo, bo

pa predvidno objavljen v I. četrletju 1924.

Ako se za te prijave uporabi stara tiskovina, jo je dopolniti za promet, opravljen z državo, od katerega se plačuje davek že ob izplačilu pri državni blagajnici, z besedilom vzorca, objavljenega v gornjem razglasu finančne delegacije.

Kdor ne predloži pravočasno prijave, izgubi pravico pritožbe in mu davčni odbor oceni letni promet po lastni vednosti in podatkih.

VI. DOSPELOST DIREKTHNIH DAVKOV.

Dne 1. februarja 1924. dospejo v plačilo direktni davki za I. četrletje 1924. Davčni uradi so upravičeni jih po 14. februarju 1924. prisilno izterjati in zaračunati poleg 6% zamudnih obresti še za opomin 4% terjanege zaostanka.

Trgovina.

Ukinjenje režima svobodne luke na Reki. Izza prevrata je uvedla Reka režim svobodne luke, na podlagi katerega so bili kava, riž in kolonijalno blago oproščeni od vseh davkov in pristojbin. Reška vojna uprava razglasa sedaj dekret, s katerim se ukine režim svobodne luke ter se določa pristojbina 100 lir za meterski stot sladkorja, 410 lir za kavao v prahu, 350 lir za čokolado, 200 lir za kavo in 510 lir za čaj. Ta korak se opravičuje s tem, da je budžetarni položaj reške države nezadovoljiv in osobito s tem, da ima reški budžet velik deficit, ki je dosegel v zadnjem času 13 milijonov lir.

Obnavitev češkoslovaško-italijanskih pogajanj za trgovinsko konvencijo. Češkoslovaška delegacija, ki je pooblašena, da pregovarja za sklenitev trgovinske pogodbe med italijansko in češkoslovaško državo, se bo vrnila v Rim, ker se je sklenilo, da se začnejo pogajanja, ki so se prekinila že v drugi polovici meseca januarja. Pričakuje se, da bodo pogajanja do konca meseca že končana. Ne gre tu samo za trgovinsko konvencijo, ampak tudi za konzularno pogodbo. Tudi se bodb ob tej priliki uredila nekatera vprašanja, ki se tičejo železniških tarifov.

Dunajski vzorčni sejem. Avstrijska vlada je sklenila dovoliti brezplačne vizume vsem inozemskim trgovcem, ki obiščejo letošnji spomladanski vzorčni velesejem.

Promet v pariškem pristanišču. Nekaj številk bo zadostovalo, da pokažejo važnost pariškega pristanišča. V prvih desetih mesecih leta 1923 je bilo 7.974.502 ton izkrcanih in 2 milijona 92.866 ton vkrcanih, torej skupaj 10.067.768 ton. Naloženih je bilo 9917 ladij, razkladanih 29.621 ladij. Ko bo velikanski načrt razširjave mesta Pariza udeješten, se bo to število lahko popetorilo.

LISTEK.

Gustav Freytag.

Dati - imeti.

(Nadaljevanje.)

Drugo jutro je prišel oče Sturm sam v sobo mladega dediča in odnesel njegove poine kovčege v voz.

Preden je Fink zapustil svojo sobo, je prijel Antona, ki mu je že celo jutro pomagal pri pospravljanju, za roko ter mu dejal: »Preden še drugim slišnem roko, ponavljam danes, kar sem ti dejal že v prvih dneh, ko sva se spoznala: Pridno se uri v angleškem jeziku, da prideš ob priliki lahko za menoj. Najsi bom kjerkoli, zate bom imel vedno kak prostor na razpolago. Kadar boš forej si ti tega starega sveta, pridi k meni! Med tem pa bodi prepričan, da bom popolnoma prenehal uganjati neumnosti. Zdej pa nič žalosti, saj na tej zemlji ne obstoja nikaka velika razdalja več.«

Odtrgal se je od njega, odhitel v pisarno, stopil še za trenutek pred principala, poslovil se od bivših svojih tovarišev, pozdravil skozi okno dame, še enkrat slišnil prijatelja k sebi in skočil v voz, ki ga je odpeljal proč v novi svet.

nila z izpremembo in je polagoma Anton je dolgo časa bolešno občutil izgubo prijatelja. V prvih dneh je obstajal pred Finkovimi vrati, ker si je nehoče domišljal, da sliši iz sobe razposajeni Finkov smeh. Večkrat je v pisarni dvignil oči proti prostoru, kjer je sedel Fink, ker je bil že poprej navajen, da sta si pri kaki debati z ostalimi tovariši dajala skrivna znamenja z očmi.

Pa tudi v domačem hišnem življenju se je po prijateljevem odhodu izredno izpremenilo njegovo stališče. Prazen Finkov prostor pri mizi bi moral namreč zasesti zdaj kak drugi gospod. Če bi odločala čin in dostojanstvo, bi moral zavzeti gospod Liebold mesto poleg hišne tete; ta pa je to čast odločno odklonil, češ, da se na spodnjem koncu mize veliko bolj domačega počuti, nego v principalovi bližini. Da se torej zaveda končno veljavno reši, je sklical gospod Jordan zvečer po Finkovem odhodu veliko zborovanje vseh gospodov. Anton se ga ni udeležil, ker je imel v mestu oskrbeti še nekatera prijateljeva naročila. Ko je vsak posamezni izmed zborovalcev odločno protestiral, da bi sprejel to čast, je gospod Jordan izrazil svoje mnenje, naj zasede gospod Wohlfahrt prazen prostor poleg tete. To da se mu

zdi primerno vsled tega, ker je bil s Finkom najbolj prijatelj in ima tudi dober temperament za starejše dame. Ta predlog je obveljal. Drugi dan so po služabniku javili svoj sklep damam, ki so ga tudi sankcionirale. Tako je bil Anton z dekretom svojih tovarišev pomaknjen na častni prostor.

Se neko drugo izpremembo je doživel Anton.

Nekoliko dni po Finkovem odhodu je prejel gospod Schröter iz Hamburga pismo, kateremu je bil priložen odprt list na Antona. Fink je pisal: »Anton, oprava v sobi, v kateri sem stanoval, je moja lastnina; zapušim ti jo, kakor tudi vse drugo, kar sem še pustil tamkaj, kot dediščino. — Gospoda Schröterja sem prosil, naj ti dovoli, da stanuješ v moji sobi.« — Tako se je Anton preselil v elegantno sobo v prvem nadstropju.

Od tega časa so ga splošno imenovali Finkovega dediča in ta dediščina je bila zanj pomembnejša, kakor so mislili njegovi tovariši. Zdej je sedel na zgornjem koncu mize in je bil vsak dan deležen skromnega dela zabave, ki jo je imela družina med seboj. Teta, koje ljubljenec je bil Fink, se je kmalu sprijaznela Antonu kazati svojo naklo-

njenost; trgovec je pogostokrat izpregovoril z njim kako besedo in se veselil nad razumnimi, možnimi mladeničevimi nazori. Tudi Sabina se je navadila, govoriti z njim o vsakdanjostih, in njeno oko, ki se je poprej tako izogibalo prostora za tetinim sedežem, je počivalo sedaj s prijaznim sijajem na odkritem obrazu našega junaka. Neko tiho sporazumljenje je obstajalo med njima. Sabina je videla v Antonu Finkovega prijatelja, morebiti tudi zaupnika, in Anton je čutil do gospodične neko brezmejno spoštovanje, ki je napravilo njegovo obnašanje tako nežno, da je bila Sabina na skrivnem včasih kar ginjena. Pri mizi ni nikoli govoril o Finku, dasiravno je bilo njegovo srce polno spominov nanj; in kadar je teta omenila Finka, kar je rada storila pri vsakem najmanjšem povodu, je vselej napel Anton vse kriplje, da je spravil pogovor v drugo smer.

Tudi v službi se je spremenilo Antonovo stališče. Do tedaj je bil eden izmed Jordanovih adjutantov v provincialni trgovini, zdej mu je bilo podeljeno mesto v inozemski trgovini pod vodstvom principala samega. Odkazano mu je bilo isto delo, ki ga je poprej opravljal Fink.

(Dalje sledi.)

Bilance v Nemčiji. Vlada je izdala dne 28. decembra 1923 naredbo, po kateri so trgovci, ki so dolžni voditi trgovske knjige, zavezani izza dne 1. januarja 1924 sestavljati bilance v zlatih markah.

Industrija.

Kredit za pospeševanje domače industrije. Minister trgovine in industrije je zahteval od vlade, da se mu nakaže večji kredit za pospeševanje domače industrije. Pojedelski minister ni pristal na to, da da od čistega dobička razredne loterije na razpolago za pospeševanje domače industrije letno 15%.

Nova tovarna svile. V Novi Kaniži se je otvorila v začetku januarja moderno urejena nova tovarna svile. Je to, poleg Pančeva in Novega Sada, tretja tovarna v državi.

Ustavitev dela neke varaždinske tvornice. Kakor poročajo iz Varaždina, so težke valutarne prilike, ki ovirajo celo naše gospodarstvo, na žalost našle tudi pri nas žrtve. Več trgovcev se nahaja v težkem položaju, ker jih tarejo stari dolgovi, a jih vsled pomanjkanja denarja ne morejo poplačati. Kriza je pogodila tukajšnjo tekstilno tovarno (inž. Kadžaveka), katera ni mogla preprečiti ustavitve dela. Vsled tega bo velik del delavcev brez zaslužka.

Primanjkljaj v nemški sladkorni produkciji. Iz Magdeburga poročajo: Še pred nekaj dnevi se je upalo, da bo letošnja produkcija sladkorja vsaj približno odgovarjala po kvantiteti lanski, toda temu ni tako. Po končanem predelku sladkorne pese se je ugotovilo, da bo primanjkljaj najmanj 6—7 milijonov centov, ker se je vsled pozneje odpravljenih prisilnih odredb veliko manj posejalo in je neugodno vreme tudi dokaj uplivalo na končni uspeh. Tudi cene sladkorne pese kmetovalce niso nič kaj mikale, da bi sejali isto v večjih množinah. Preskrba s sladkorjem letos ne bo ugodna.

Davki.

Napovedi za odmero dopolnilne prenesne takse. Z zakonom o taksah in pristojbinah z dne 25. oktobra 1923. se je z veljavnostjo izza dne 1. januarja 1924. na novo uvedla dopolnilna prenosna taksa, ki se bo izza tega dne plačevala v Sloveniji namesto dosedanjega pristojbinskega namesta. Prva taksna perioda bo trajala izjemoma od dne 1. januarja 1924. do 31. decembra 1925. Za odmero takse za to periodo je po osnovnem navodilu, objavljenem v Uradnem listu št. 1. z dne 7. januarja 1924, pod št. 5. vložiti napovedi najkasneje do dne 15. januarja 1924. Ker pa večini družb in društev spričo kratkega roka ni mogoče pravočasno zbrati potrebnih podatkov, jih je že nekaj prosilo za podaljšanje roka, druge pa še nameravajo vložiti enakne prošnje. Trgovska in obrtniška zbornica za Slovenijo je včeraj zaprosila gospoda finančnega delegata dr. K. Šavnika za blagohotno reševanje predmetnih prošenj. Gosp. delegat je v uvaževanju res kratkega roka, ki je določen za vložitev napovedi, ljubeznivo obljubil svojo pomoč.

Plačilo davka na poslovni promet. Po objavljeni uradni statistiki so plačale posamezne pokrajine v mesecih julij, avgust in september l. 1923 nastopne zneske na davku na poslovni promet: Slovenija 10,305.543 Din 29 p, Hrvaška in Slavonija 10,069.819 Din 50 para, Vojvodina 8,090.068 Din 13 p, Bosna in Hercegovina 5,824.318 Din, Srbija in Crnagora 5,598.570 Din 74 p, Dalmacija 200.257 Din, skupaj 40 milijonov 88.576 Din 66 p. Največ je torej plačala Slovenija, to je nad eno četrtino.

Novi taksni predpisi in finančni zakon za l. 1922/1923. V novi zakon o taksah so prevzete vse taksne odredbe iz finanč. zak. za l. 1922/23. Vse te odredbe, tudi kolikor so izpremenjene ali dopolnjene, veljajo izza dne 15. novembra 1923, tako kakor se glase v novem zakonu. Kar se tiče taks, katerih postavke so bile s finančnim zakonom povisane, pa v novem zakonu o taksah niso izrecno omenjene, se pobirajo izza dne 15. novembra 1923 v izmeri, v kateri so se pobirale pred povisanjem s finančnim zakonom za leto 1922 in 1923. To velja tudi za tarifno postavko 10 (emisijске pristojbine), kolikor posamezni odstotki te tarifne postavke niso v novem zakonu izrecno navedeni. (Ob-

java generalne direkcije posrednih davkov z dne 30. novembra 1923 št. 40346). Iz te objave sledi, da je emisijška pristojbina od delnic, glasečih se na ime ali na prinosnika, izza dne 15. novembra 1923 znižana od 3% oziroma 6% na 2% oziroma 4%.

Nagrade za odmerjanje in pobiranje davkov. Finančni minister je v septembru l. 1923 dovolil, da se smejo davčnim uradnikom izplačati nagrade za odmerjanje davkov, določene s členom 121. finančnega zakona za l. 1922-1923; toda le pod pogojem, da se ob zaključku leta 1923 ponovno izkaže uspeh pobranih davkov, včevši 500%, oziroma 30% izredni pribitek, ki se je uveljavil s čl. 18. zakona o proračunskih dvanajstinah za mesec julij, avgust in september 1923. S tem je pojasnjena vnema, ki se je kazala pri izterjanju davkov proti koncu leta 1923.

Taksa za tovarne liste in izvozna izpričevala inozemskega blaga. Na neko konkretno vprašanje je generalna direkcija posrednih davkov odločila, da se za izvozna izpričevala o inozemskem blagu plačuje taksa po tar. post. 210 (pet dinarjev) in za tovarni list taksa po tar. post. 204 (pet dinarjev), a ne po tar. post. 2 (ki določa takso za priloge), tudi ako sta izvorno izpričevalo in tovarni list priložena uvozni deklaraciji. Taksa po tar. post. 2 se namreč plačuje le za priloge, katere niso izrecno oproščene takse. — Taksa za nakladnice, ki ne sme biti manjša, nego 10 dinarjev od vagona (10.000 kg), velja istotako za tekočine, kakor za drugo blago, ki je razsuto.

Denarstvo.

Padanje francoskega franka. Francoski ministrski svet, ki se je vršil dne 8. t. m. v Elizeju pod Millerandovim predsedstvom, se je v glavnem bavil z vprašanjem tečaja franka, ki je kljub vsem vladnim meram, zopet padel. V svojem ekspezu je finančni minister De Lasteyrier izjavil: Pravi vzrok padanja naše valute leži v dejstvu, da so velike množine frankov še izza vojnih časov v rokah tujecev. Na žalost nimamo na ta denar nobenega direktnega vpliva. Tako je padec šterlinga povzročil nakup dolarjev, ki so s svoje strani imeli za posledico velike prodaje frankov. Ti franki tvorijo v rokah tujecev mogočno orožje, ki se da uporabiti za znižanje tečaja. Posebno se smatrajo Nemci za mojstre v operacijah te vrste. Oni so skušali uplivati na zunanjo politiko Francije, ker so hoteli dovesti Poicaréjevo vlado, da bi se odpravila svoji akciji v Poruhrju. Nemci širijo po vsem svetu govorice, da se Francija bliža svoji pogubi in da bo padec marke brezdomno povzročil tudi padec franka. V tem položaju, je dejal minister, je vlada ukrenila potrebno proti neznosnim špekulacijam, s katerimi se skuša v inozemstvu ogrožati kredit države. Minister je na to omenil, da se bo na telefonskih progah izvrševala cenzura in da se bo strogo nadzorovalo vse operacije z menicami. Podčrtal je, da je glavni vzrok nizkega tečaja franka reparacijsko vprašanje.

Angleški kredit nemški državi. Skupina londonskih bančnikov je dovolila državnim železnicam Nemčije te dni kredit v iznosu 750.000 funtov šterlingov. To vsota se bo naravno uporabila za nakup angleškega premoga.

Carina.

Nova carinska tarifa v Rusiji. Sovjetska vlada se bavi že dolgo časa s proučevanjem nove carinske tarife. Najprej se je določilo, da se staro carinsko tarifo samo revidira, toda po poročilih ruskih časnikov izgleda, da bo ta revizija tako temeljita, kakor bi se šlo za določitev popolnoma novih tarifov. Predvideva se vse mogoče olajšave, da se navežejo nove in poglobijo že obstoječe vezi z inozemstvom.

Promet.

Uvedba nedeljskih vlakov Ljubljana gor kol. — Kranj. Od 13. januarja t. l. vozita na progi Ljubljana gorenjski kolodvor — Kranj ob nedeljah in praznikih izletniška vlaka št. 942 in 943. Odhod iz Ljubljane gor. kol. ob 8.54, prihod v Kranj ob 10.10, odhod iz Kranja ob 17.17, prihod v Ljubljano gor. kol. ob 18.29. — Naš apel, ki smo ga pretekli teden naslovili na železniško ravnanje

je torej imel uspeh. Kakor je razvidno, so pri ravnanju razumni možje, ki so dostopni dobrim nasvetom in treznemu preudarku. Nadejamo se, da bodo i poleti uredili vozni red tako, da bosta imela od njega koristi tujski promet in turistika.

Izvoz in uvoz.

Izvoz sladkorja iz Madžarske. Vlada je dovolila sladkornim tvornicam izvoz 700 vagonov sladkorja, ker letošnja produkcija 7000 vagonov popolnoma zadostuje za potrebe v Madžarski.

Razno.

Angleško mnenje o naših političnih razmerah. »Times« imenuje beograjsko konferenco Male entente odločilno konferenco. List je uporabil to priliko, da pove svoje mnenje o jugoslovanskih znamenitejših političnih osebnosti. Smatra, da bo na tej konferenci prišlo na dnevni red stališče Pašičeve vlade napram mednarodnim vprašanjem Jugoslavije in da bosta prišli na njej od izraza dve šoli: Politika Pašiča kot predsednika stare šole in politika g. dr. Beneša, kot zastopnika nove šole. List zelo hvali g. Pašiča, rekoč, da bo konferenca tudi največjim opozicionalcem pokazala, da ima Jugoslavija v Pašiču velikega državnika, ki je znal dati mladi državi življenje in moč, pa najsibodo njegove metode kakoršnekoli. Nato omenja list metode g. Pašiča v notranji politiki, kako on z odlaganjem rešava vprašanja in poravnava spore na svoja načina. »Times« poroča nadalje o upravni razdelitvi države in je mnenja, da se volitve za narodno skupščino ne bodo odlagale dalje nego do spomladi. Dalje povdarja list glede Pašičeve zunanje politike, da želi ohraniti mir in zagotoviti dobo mirnega razvoja, da bi se dežela opmogla od poslednjih naporov. Zato je g. Pašič napram vsakim sosedom pomirljiv, posrečilo se mu je doseči dobre odnose z Avstrijo in Nemčijo, prijateljstvo z Rumunijo je zagotovljeno z ureditvijo mej v Banatu, obstoja pa tudi nada, da se zboljšajo odnosi z Madžarsko. Izgleda, da se bodo ustvarili temeljni miri tudi z Italijo potom likvidacije reškega vprašanja, ki ga želi jugoslovanska vlada rešiti čimprej in na prijateljski način. Glavna politična orijentacija je ista, kakor drugih držav v srednji Evropi in se ravna po vprašanju reparacij, ki je glavno vprašanje Evrope. Zato je jugoslovanska politika orijentirana v smeri Francije, kajti Francija zastopa tako rešitev reparacijskega problema, ki najbolje ustreza tem državam. Če tudi je bilo ob priliki debate o francoskem posojilu nekaj opozicije v parlamentu, se ne more računati s tem, da bi bila kakršnakoli opozicija proti tej orijentaciji.

Zanella o osvoboditvi Reke. V listu »La Difesa« se zahvaljuje Zanella za številne brzojavne častitke k novemu letu in napoveduje osvoboditev Reke izpod italijanskega jarma tekem par mesecev. »Naša Reka, Reka Rečanov bo oproščena sramotne sužnjosti in nečloveškega mučeništva, v katerem jo še drže tuji upravitelji in uzurpatorji, kateri priznavajo in se celo širokoustijo, da ne znajo vladati drugače nego s škornji.« (Giardino je v svojem novoletnem govoru rekel, da ima za Zanella in njegove pristaše, ki so seveda izdajalci Reke, samo dobre škornje.) »Moje zaupanje v bližnjo gotovo zmago reške pravice je absolutno in neizpodbitno kljub nasprotstvom in težavam, ki jih je treba še premagati in ki jih premagamo.«

Akcijske družbe na Češkoslovaškem. Na Češkoslovaškem posluje 1273 akcijskih družb s kapitalom po 5.777 milijonov 600.939 Kč in 2347 družb z omejeno zavezo s kapitalom 920.734.847 Kč (skupaj 6.698.335.786 Kč, pri čemer pa niso všteti denarni zavodi in tuji kapital).

iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Celju naznanja: Uradni dnevi Trgovske in obrtniške zbornice v Celju so: vsaki drugi torek od 8.—12. ure v poslojpu Javne skladiščne in prevozne družbe d. d. I. nadstropje, soba št. 38 in sicer: v januarju, dne 8. in 22., v februarju, dne 5. in 12., v marcu, dne 4. in 18., v aprilu, dne 1., 15. in 29., v maju, dne 13. in 27., v juniju, dne 10. in 24., v juliju, dne 8. in 22.,

v avgustu, dne 5. in 19., v septembru, dne 2., 16. in 30., v oktobru, dne 14. in 28., v novembru, dne 11. in 25., v decembru, dne 9. in 23. — Vsaka eventualna izprememba se bo še pravočasno objavila.

Književnost.

Jurčić Josip, Spisi. X. zvezek. Uredil dr. Ivan Grafenauer. Slovenski svetec in učitelj, Veronika Deseniška. 1923. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena Din 20, vez. Din 30. — Grafenauerjeva izdaja Jurčićevih zbranih spisov se bliža svojemu koncu. Ta dva zvezka in imeli bomo pred sabo vse zbrane Jurčićeve spise, zakaj zadnji X. zvezek je zopet korak bližje izpolnitvi te vrzeli, ki vlada na naši slovenski mizi.

Tržna poročila.

Novosadska blagovna borza, 10. januarja. Na produktni borzi notirajo: Pšenica baška, 79-80 kg, 2%, 4 vag. 330; pariteta Zenta, 3—4%, 3 vag., 335—340; ječmen, baški, 67-68 kg, 4 vag., 277.50 do 280; oves, baški, 2 vag., 227.50; koruza za marec-april, 100% kasa, 23 vagonov, 235—247, za april-maj 5 vagonov, 270; sremska ladja Tisa 1 vagon 535. — Tendenca neizpremenjena.

Zitni trg. Trgovina pšenice se prav nič ni spremenila. Kupcev je zelo malo na trgu, pa tudi blaga ne pride mnogo na trg. Inozemstvo ne kupuje ničesar, kajti kontingent uvoza pšenice je za mesec januar izrpan, Avstrija pa kupi le sem ter tja kak vagon, ker trgovina v Avstriji precej počiva in nimajo mlinci nikake vneme za nakupovanje. Kljub temu so cene nespremenjene. Ako pa se plača blago takoj, je ceneje. Pšenica notira v Bački 3.27½ Din do 3.30 Din. V Slavoniji in na Hrvaškem notirajo cene 3.25 do 3.30 Din. Glede ječmena in ovsa se niso sklenile nikake kupčije, vsled česar so cene nekaj nazadovale. 66—67 kg težki oves notira v Bački 2.70—2.75 Din. Oves 2.25 Din. — Kupčija s koruzo je bila ta teden nekoliko mirnejša. Cene notirajo od 2.40—2.45 Din, za poznejše dobave pa od 2.52½ do 2.72½ Din. — Trgovina z moko je popolnoma zastala. Klub temu, da se ta situacija skoro vsako leto po praznikih pojavlja, se lahko imenuje stanje mlinске industrije kot desperatno. Premajhen konzum v državi in nezmožnost izvoza je prisilila manjše mline, da prodajo svoje zaloge ceneje, ako hočejo priti do denarja. Večina mlinov počiva popolnoma ali pa obratuje le delno, da krije vsaj nekoliko tekočih režij.

Tedenski sejem v Zagrebu. Zagreb, 9. januarja. Današnji sejem je bil zelo živahen. Velik je bil dovoz krm, sena in drv. Volov in bosanskih buš je bilo malo, medtem ko je bilo dovolj telet. Svinj je bilo dovolj sremskih in domačih. Kupovale so se mnogo za domačo vporabo. Cene so bile zelo čvrste ter so bili kupci precej rezervirani. Za kg žive vage so notirale cene v dinarjih: voli, domači I. 14.50—16, II. 12.50—13, III. 11—12; krave, domače I. 13.50—14.50, II. 11.50 do 12.50; bosanski voli I. 13, II. 12, III. 10—11; krave, bosanske 10—11; tele I. 20, II. 21, III. 22.50; svinje, debele sremske 27.50—28, debele domače 25.75 do 26.25, mesnate 25—25.50, slabše 23.25—24.25. Krma za mtc.: seno 77.50 do 125, otava 125—126.50, detelja 162.50.

Tržaški blagovni trg. Stara kovina. V notranjosti je posebno živahno povpraševanje po rdečem bakrencu, toda vsled prepovedi je seveda izvoz prenehal. Tudi po starem aluminiju se živahno povprašuje, toda na trgu je le malo blaga. Zaloge izstreljenih nabojev so se skrčile, ker so nabiralci prodali že večino svojega blaga. Vsled tega so se mogla tozadevna povpraševanja le deloma zadovoljiti. Tudi uvoz bakra z vzhoda, Male Azije in Carigrada je narastel. Za pošiljkatve v Nemčijo se je ta baker plačeval po 56 funtov šterlingov tona. Živahno se je povpraševalo tudi po trdem in meh-

kem svinču, a blaga je bilo le malo. Cena mehkega svinča je okoli 300 lir kvintal. — Riž. Ponudbe riža »Burma« št. 2 so se delale po zelo visoki ceni, in sicer po 15 šterlingov 9 pence, cif Trst. Ta visoka cena je imela za posledico, da se je povečalo zanimanje za italijanski riž, ker ni dražji nego prekomorski in je tudi boljši. Mnogo povprašujejo po italijanskem rižu Anglija, severne države in Čehoslovaška. Cene svetlemu italijanskemu rižu okoli 180 lir, franko Trst. — Moka. V zadnjem času se je uvozilo preko Trsta mnogo ameriške moke za Čehoslovaško in Avstrijo. Mnogo kupčij je bilo sklenjenih z Dunajem. Toda zdi se, da dunajski trg ne more več sprejemati večjih množin italijanske moke. Cene: italijanska moka št. 0 145 lir, franko Postojna, finejša 160 lir, franko Postojna.

Naraščanje cen na mednarodnem trgu. V decemberski številki »International Labour Review« izšel je pregled mednarodnega gibanja cen, ki dokazuje, da so v jeseni 1923 cene v mnogih drža-

vah več ali manj narastle. V državah koef v Nemčiji, Rusiji in Poljski je bila povod naraščanja cen denarna razvrednostitev. V Nemčiji so rastle cene pred izdajo denarja s stalno vrednostjo zelo rapidno. Posledica je bila, da so bile v Nemčiji cene v oktobru nad svetovno pariteto. V drugih državah so se cene polagoma dvigale ter zopet padale. To velja posebno za Nizozemsko, Norveško, Špansko, Združene države i. dr. Cene v nadrobni razprodaji so naraščale občutljivo v Nemčiji, Avstriji, Ogrski, Poljski in Rusiji, nekoliko manj v Belgiji, Francoski, Finski, Veliki Britaniji, Italiji. Na Španskem in v južni Afriki so oslabe nespremenjene, na Norveškem, Luksenburškem in Egiptu so celo padle.

Ponovna dražba 17.500 kg saf. fiskovnega papirja. V smislu člena 94. zakona o drž. rač. razpisuje direkcija pošte v Ljubljani ponovno ofertalno licitacijo za dobavo 17.500 kg fiskovnega saliniranega papirja na dan 21. januarja t. l. ob 11. uri. Licitacija se bo vršila

pri direkciji pošte v Ljubljani, Sv. Jakoba trg štev. 2/l, soba 50. Pogoji so na vpogled pri ekonomskem odseku omenjene direkcije. Ponudnik mora položiti kavicijo in sicer 5% (oziroma 10%, ako je tuž državljan) ponujene vsote pri Pomoznem uradu direkcije pošte v Ljubljani najkasneje do 10. ure na dan licitacije.

Najboljši
PREMOG, DRVA IN OGLJE
kupite najceneje pri
Družbi Ilirija, Ljubljana
Kralja Petra trg 8. — Telefon 220.

Dobava, prodaja.

Dobava mesa. Dne 16. januarja t. l. se bodo sklenile direktne pogodbe za dobavo mesa za garnizijo Maribor pri komandi vojnega okruha v Mariboru, za garnizijo Slovenska Bistrica in Dolnji Dravograd pri komandah mesta v Slovenski Bistrici in Dolnjem Dravogradu,

dne 17. januarja za garnizijo Ptuj pri komandi mesta v Ptuj ter dne 18. januarja t. l. za garnizijo Ljubljana pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

Dobava mesa. Dne 16. januarja t. l. se bodo sklenile direktne pogodbe za dobavo mesa za garnizijo Karlovec pri komandi vojnega okruha v Karlovcu, za garnizijo Čakovec pri komandi mesta v Čakovcu in dne 17. januarja t. l. za garnizijo Varaždin pri komandi vojnega okruha v Varaždinu.

Dobava kupol — peči. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu se bo vršila dne 31. januarja t. l. ofertalna licitacija glede dobave ene kupol — peči.

Dobava sode. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 31. januarja 1924 tretja ofertalna licitacija glede dobave 5.000 kg kaustične sode.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Irgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

10 krat dražje nego z ogljem

→ Stroški pri vporabi bencina

Vozi brez bencina!

Adaptiraj tvoj avto, traktor ali stabilni motor z patent.

„Hag-Generatorjem“

Prospekt in reference daje

Jugo-Hag

LJUBLJANA, Bohoričeva ulica 24
Telefon št. 560

← Stroški pri vporabi oglja

Več
spalnih oprav
iz Irdega in mehkega lesa po nizki ceni vedno v zalogi, sprejemam tudi nadaljna naročila.
HENRIK BITENC, mizarstvo
Vižmarje 77
poleg Mizarske strojne zadruge.

TVRDKA
A. VOLK
LJUBLJANA

Veletrgovina žita in mlevskih izdelkov
priporoča iz svoje zaloge vse vrste pšenične moke najboljših banaških mlinov, otrobe, koruzne in ajdove izdelke, kašo, ješprenj, nadalje pšenico, koruzo, oves, fižol in druge poljske pridelke.

Telefon štev. 449.
Brzjavni: VOLK.

ZAHTEVAJTE PONUDBE!

RAZPIS NATEČAJA.

Razpisuje se natečaj za podelitev mesta DRUGEGA TAJNIKA pri lukajšnji zbornici.

Po sklepu, sprejetem na plenarni seji 19. decembra pr. l., morajo biti konkurenti absolvirani pravniki, a prednost se bo dala onim, ki so poleg tega dovršili tudi kako višjo irgovsko šolo ali ki so si z zaposlenjem v kakem podjetju ali gospodarski instituciji pridobili dovoljno strokovno izobrazbo.

Konkurenti morajo v prošnji navesti ločno vse zahteve ter priložiti poleg dokazil o dovršenih pravnih študijah in o eventualnih drugih poklicih tudi krstni list, domovnico ter eventualno tudi poročni list z navedbo števila otrok.

Rok natečaja traja mesec dni, t. j. do 5. februarja 1924. Split, dne 4. januarja 1924.

Od Irgovske in obrtniške zbornice.

Predsednik: T. Duboković. Tajnik: Dr. G. Bataf.

Wertheim - blagajne

za vzidanje

vlova- in ognjavarne, v vsakem stanovanju ozir. prostoru z majhnimi stroški nevidno namestljive, v 6 različnih velikostih dobavljiva in popis s cenikom brezplačno razpošilja

LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA, LJUBLJANA
Bleiweisova cesta št. 18
11 Provizijski zastopniki naj se javijo 11

Najboljše

Pfaff šivalne stroje

Vozna kolesa Puch

kupite najboljše pri tvrdki

IGN. VOK, Ljubljana in Novomesto

Rusi
Slaniki oviti
Prekajane ribe (Bücklinge)
Ostseeheringe
Kumarce
Ia znajmske v soli in kislu
Paradižni sok
Ia domač, čist, v dozah

„Konserva“

Prva jugoslovanska industrija za konzerve rib, sočivja in sadja, družba z o. z.

Maribor
Zahtevajte cenik!

Radi špedicijskih poslov, carinjenja, tarifiranja in vskladičenja obrnite se na:

„BALKAN“ d. d. za mednarodne transporte

ki ima podružnice v vseh večjih mestih naše države in afilijacije ter generalna zastopstva v vseh trgovskih centrih kontinenta.

Centrala v Ljubljani, Dunajska cesta 33.

NA VELIKO!

Priporočamo: galanterijo, nogavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rinčice, podloge (belgier), potrebščine za krojače in šivlje, gube, sukanec, vezeno, svilo, tehtnice decimalne in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Večja množina

JEKLENE ŽICE

(blank) francoske provenience takoj za dobili v dimenzijah 1, 1.25, 1.55, 1.40 mm. Cena po 1 kg. Din 40.—, pri večjem odvzemu primeren popust.

Naslov pove „ALOMA COMPANY“, Ljubljana.

Priporočamo:

Jos. Petelinc

LJUBLJANA,
Sv. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji v vseh opremah Gritzner, Adler za rodbinsko in obrtno rabo, istotam igle, olje ter vse posamezne dele za vse sisteme. En gros!

AVTO

bencin, pnevmatika olje, masl, vse popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi Jugo-Avto, d. z. o. z. v Ljubljani.

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5

trgovina s hišnimi potrebščinami, emajlirano, pločevinasto in ulično posodo, porcelanasto, kameninasto in stekleno rabo.

Na debelo! Na drobno!

Oglašajte v
Trgovskem listu

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnic: Din 50,000.000.—
Rezervni zakladi ca. Din 10,000.000.—

Centrala: LJUBLJANA, Dunajska cesta

PODRUŽNICE:

Brežice	Gorica	Metković	Sarajevo
Celje	Kranj	Novi Sad	Split
Črnomelj	Maribor	Ptuj	Trst

Brzjavni naslov: BANKA LJUBLJANA
Telefon št. 261, 413, 502, 503 in 504

SE PRIPOROČA ZA VSE V BANČNO STROKO SPADAJOČE POSLE